

Pavol Rankov
NORMÁLNY PETER,
VEĽMI TEHOTNÁ MAMA
A DOBRÝ SAMARITÁN

**SPOLOK
SVÄTÉHO
VOJTECHA
TRNAVA
2023**

ČÍTANIE
S PRIDANOU
HODNOTOU

© Spolok sv. Vojtecha – Vojtech, spol. s r. o.,
Trnava 2023
ISBN 978-80-8161-463-7

NEDEĽA

Volám sa Peter a normálne nemám problém večer zaspávať. Zaspávam sám a rýchlo, a vo svojej izbe, a vo svojej posteli. Lenže teraz to nie je u nás normálne, lebo sme sami s mamou. Bez ocka. Ocko je preč od 10. januára (doteraz). Toto obdobie sa dá rozdeliť na dve obdobia:

- a) od 10. 1. do 23. 3. bol ocko preč normálne,
- b) od 24. 3. do (teraz) je ocko preč nenormálne.

Odkedy je ocko preč nenormálne, často neviem zaspať. Vtedy musím ísť k mame do manželskej posteľe – na ockovu stranu.

Ked' sa k mame šuchnem pod prikryvku, tak normálne začínam takto: „Mami, porozprávaj mi o ockovi.“ A začal som tak isto aj dnes.

„Ale ked' mne sa zdá, že som ti už všetko porozprávala, Peťuško. Mám ti niečo z toho zopakovať?“

Normálne ma mama naštastie nevolá Peťuško, Petruško, Petříček ani nijako podobne. Chápe, že pred cudzími ľuďmi, hlavne mojimi spolužiakmi, sa to nehodí. Ale ked' sme sami, tak to znesiem. Myslím, že to je celkom normálne, že ma tak volá medzi štyrmi očami (alebo medzi šiestimi, ak by bol ocko doma).

„Mami, ked' ja stále nechápem, že musel odísť len preto, aby v Afrike kopal studne, ved' to mohol aj u nás...“ povedal som. S mamou sa dá celkom dobre porozprávať, lebo väčšinou vie, čo má hovoriť. Aj dnes: „Učili ste sa, že vodu pre svoj život

potrebuje každý človek, každé zviera alebo rastlina. Hádam okrem nejakých mikroorganizmov...“

„Čo sú mikroorganizmy?“ spýtal som sa.

„Mikroorganizmy!“ opravila ma. „Mikroorganizmy sú tie najmenšie rastlinky a zvieratká. Odborník by asi povedal, že mikroorganizmy nie sú ani rastliny, ani živočíchy, ale samostatná skupina.“

„Normálne malé mikroorganizmy,“ doplnil som.

„Normálne malé mikroorganizmy by si uvidel, iba ak by si sa na ne pozeral cez špeciálny mikroskop, obyčajná lupa na to nestačí. Vyzerajú ako pestrofarebné slniečka alebo rozkvitnuté kvetinky. Mikroorganizmy sú vírusy alebo baktérie.“

„Tie sú však zlé, však?“ spýtal som sa, lebo som si spomenul, ako na celom svete ľudí nakazil ten vírus, ktorý sa volal koronavírus.

„V prírode sa ľahko dá o niečom povedať, že to je zlé. Napríklad komáre sú zlé?“

„Samozrejme, ved’ nás štípu, pijú nám krv! To je, ako keby nás okrádali, a ešte to aj svrbi.“

„Pre nás je komár zlý, lenže pre lastovičky je to najlepšia potrava. Kto vie, či by lastovičky prezili, ak by úplne zmizli komáre.“

„No a mikroorganizmy sú pre človeka zlé či dobré?“ spýtal som sa.

„Niektoré spôsobujú choroby, lenže iné sú pre nás užitočné. Napríklad v bruchu, v črevách máme plno všelijakých baktérií, ktoré nám pomáhajú stráviť potravu. Iné baktérie zase vedia premeniť mlieko na jogurt. Keď mlieko kvasí na jogurt, tak to si v ňom veselo nažívajú baktérie.“

„A keď ten jogurt zjeme, nepremenia baktérie aj nás na jogurt?“ spýtal som sa, ale to len zo žartu, vedel som, že nie. Mama sa zasmiala.

„Petruško, zajtra ráno si dáme jogurt a celý deň sa budeme pozorovať, či sa premeníme na jogurt.“

Trošku sa mi už znormálňovala nálada, ale stále som bol dosť smutný.

„No a ocko má čo spoločné s jogurтом?“ spýtal som sa.

„Ocko nemá s jogurтом spoločné nič. To som spomenula len ako príklad, keď som hovorila, že voda je nevyhnutná pre život. Ocko išiel do Afriky kvôli vode. Kopať studne, aby ľudia mali vodu.“

„Lebo bez vody by zomreli.“

„Áno. No nejde len o ľudí. Aj domáce zvieratá a rastliny potrebujú vodu. Keby sa nič neurodilo, ľudia by pomreli od hladu, aj keby neboli smädní.“

„A tí, čo tam bývajú, si nevedia vykopať studne sami? Ved’ vezmem rýľ a kopem.“

„Predkovia týchto ľudí tam vedeli kopať studne už pred dvetisíc rokmi. Lenže nedávno sa počasie na zemeguli začalo meniť, v niektorých oblastiach prší oveľa menej než v minulosti. A tak studne vyschli. Teraz treba robiť veľmi hlboké vrty a ľahať dlhé vodovodné potrubia. Ocko by to sám nezvládol. Ved’ vieš, že ich je v tíme osem.“

„A všetkých zajali a uniesli. Viem!“

„Každý z tých ôsmich vie niečo iné. Najskôr treba objaviť podzemnú vodu, aby sa nestalo, že niekto vezme rýľ a kope, a kope,

a kope, no vody nikde. Potom musia navítať studňu a vymyslieť, kadiaľ budú ťahať vodovod. Až vtedy začnú klásť potrubie. A často narazia na vodu, čo nie je pitná. Potrebujú tamojších ľudí naučiť, ako zo zlej vody získať dobrú vodu.“

„Treba ju filtrovať.“

„No vidíš, že som ti všetko už rozprávala.“

„Ale nepovedala si mi, čo v tej vode pláva, že ju treba filtrovať.“

„Tak skús uhádnuť!“

„Mikroorganizmy! Je tam jeden mikroorganizm a vedľa neho ďalší mikroorganizm,“ to som nehádal, to som vedel. Ale vedel som to zle, mama ma musela zase opraviť.

„Hovorí sa mikroorganizmus. Jeden mikrorganizmus, dva mikroorganizmy. Vo vode sú niekedy aj tie nebezpečné mikroorganizmy, baktérie alebo vírusy, z ktorých by človek ochorel.“

„Ale nechápem, prečo ocka a jeho kolegov uniesli. Ved' tým ľuďom kopali studne a pomáhali im proti mikroorganizmom. To nie je normálne!“

„Ocka predsa neunesli ľudia, ktorým pomáhal. Uniesli ho takí, ktorí ho vôbec nepoznali.“

„No ale ked' ho nepoznali, tak prečo ho uniesli? Tak to je teda už úplne nenormálne!“

„Máš pravdu, uniesť človeka je nenormálne.“

„Najlepšie by bolo uniesť niekoho z rodiny tých únoscov a potom ho vymeniť za ocku,“ povedal som.

Mama sa najprv zasmiala, ale potom povedala: „Nebolo by správne uniesť niekoho nevinného a potom ho vymeniť za nášho nevinného ocku. V čom by sme potom boli lepší od únoscov?“

„A prečo ockovi nepomohli tí, ktorým kopal studne?“ musel som sa spýtať.

„Uvidíš, pomôžu mu!“

Vedel som, že mama ma iba utešuje, ako keby som bol malé decko. Trochu ma to nahnevalo.

„Ocka uniesli 24. marca. Odvtedy už bolo dosť času, aby mu pomohli. Čo ak sa ockovi nedá pomôcť?“ spýtal som sa, hoci som tušil, že mama nebude vedieť odpovedať.

„Vieš čo, Petuldo? Tak sa za ocka aj za nás ešte raz pomodlime.“

Mama si potom už asi myslala, že som zaspal, a normálne by som aj zaspal, ale dnes som sa cítil mega nenormálne. Musel som niečo povedať, aby vedela, že som stále hore.

„Spíš?“ spýtal som sa.

„Polovične.“

„Ked' sa ocko vráti, určite sa ma bude pýtať, ako sme bez neho žili.“

„Tak si každý deň zapíš, čo si zažil, aby si na niečo nezabudol. Volá sa to denník. A najlepšie bude, ak začneš hned' zajtra.“

„Denník sa píše do notebooku?“ spýtal som sa.

„Môže sa aj do notebooku. Ale ak si budeš denník písat rukou, ocka to určite viac poteší. Taký rukou písaný denník si určite odloží, to už bude naozajstný darček. A môžeš pridať aj obrázky.“
Vôbec som netušil, ako sa píše denník, ale nedalo mi to pokoja.

Prečo čakať na zajtrajšok?

Ked' sa mi zdalo, že mama zaspala, po špičkách som sa presunul do svojej izby. A začal som si písat TENTO denník. Píšem do čistého zošita, aký používame na geometriu.

Pokúsil som sa (pre ocka) čo najpresnejšie prepísať rozhovor, ktorý sme mali pred chvíľou s mamou. Rozhodol som sa, že budem písat vždy večer pred spaním, aby som zachytil všetko zaujímavé, čo sa stalo cez deň. A budem písat pravdu, aj keby mala byť proti mne. Napríklad dnes som sa do denníka priznal, že som namiesto mikroorganizmy povedal mikroorganizmy a nevedel som, že sa hovorí jeden organizmus, ale dva mikroorganizmy! Aspoň sa ocko zasmeje (ked' príde).

TOTO DOPISUJEM V PONDELOK RÁNO:

V nedeľu som nestihol všetko dopísať, lebo prišla mama a povedala mi, aby som už aj zaľahol, lebo ráno idem do školy.

Ked' som už ležal a mama zatvárala dvere, povedal som: „Mami, ja sa bojím, že ocka už nikdy neuvidím.“

„Spi už.“

Ale nemohol som, a tak som po chvíli išiel zase k mame do posteľe (čo sa naozaj normálne nestáva). Cítil som, že mamin vankúš je mokrý. Od slz.

Tak som jej povedal: „Neplač, lebo budem mať smutného súrodencu alebo súrodenku.“

To som nevymyslel ja, ale ocko. Ked' odlietal do Sudánu, mama plakala a on jej vtedy povedal: „Neplač, aby sme nemali smutné dieťa.“

Ked' sme z letiska prišli domov, mama mi prezradila, že budem mať súrodenca. Alebo súrodenku. Teraz to už aj vidno (na mame).

Nedeľu hodnotím, že som bol nenormálne smutný.